

קיא

זה המזמור נאמר בא"ב ובכל פסוק שני אותיות ובב' פסוקים אחרונים ג' אותיות, והמזמור קצר ונכבד ידבר במעשה הקדוש ברוך הוא וגדלים מעשי ה':

א הַלְלוּיָהּ | אֹדָה יְהוָה בְּכָל-לַיְלָב בְּסֹד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוֹשִׁים
 לְכָל-חַפְצֵיהֶם: ג הוֹדִיָה־רַר פָּעִלוּ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד: ד זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם
 יְהוָה: ה טָרַף נָתַן לִירָאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם נַחֲלַת
 גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֲמַת וּמִשְׁפַּט נְאֻמָּנִים כָּל-פְּקוּדָיו: ח סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֲמַת
 וַיִּשְׂר: ט פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית חֲכָמָה | יִרְאֵת
 יְהוָה שִׁכֵּל טוֹב לְכָל-עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמַדַת לְעַד:

קיב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מדות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּיָהּ | אֲשֶׁר-יֵאֵשׁ יִרָא אֶת-יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חָפִיץ מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצֵי יְהוָה זִרְעוּ דוֹר
 יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: ג הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד: ד זָרַח בְּחִשְׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן
 וְרַחוּם וְצִדִּיק: ה טוֹב-אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלוֹה יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו בִּי-לְעוֹלָם לֹא-יִמוּט לְזָכַר
 עוֹלָם יְהוָה צִדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נִכּוֹן לָבוֹ בְּטַח בִּיהוָה: ח סָמוּךְ לָבוֹ לֹא יִירָא
 עַד אֲשֶׁר-יִרְאֶה בְּצָרָיו: ט פּוֹר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:
 י רָשָׁע יִרְאֶה | וְכַעַם שָׁנְיוֹ יַחַק וְנֶמֶס תְּאֹת רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

נקודות משיחות קודש - מזמור קיא - מתוך "תהילות מנחם"

ד. וי"ל הביאור בזה, עפ"י הידוע¹ דשני הענינים דבן ועבד הם (בדרך כלל) לימוד התורה (בן) וקיום המצוות (עבד). והטעם בזה הוא כי ענין העבד הוא להיות בטל להאדון, וענין הבן שהוא מציאותו של האב. כמבואר בהמשך תרס"ו² שהרצון האב הוא גם רצון הבן, וכמו שמחייב שכל האב כן מחייב שכל הבן.

וענינים אלה (בן ועבד) מתגלים בכל אחד מישראל ע"י לימוד תורה וקיום המצוות: בלימוד תורה שצריך להיות בהבנה והשגה דוקא, שהשכל של האדם העוסק בתורה יהי' בהתאם לחכמתו של הקב"ה, מתגלה הבן שבו. ובקיום מצוות שענינם לקיים ציווי ה' בדרך קבלת עול, מתגלה העבד שבו. אולם באמת גם בלימוד התורה צריך להיות הביטול דעבד, כי זה שכן ועבד הם שני ענינים, זהו רק כפי שהנשמה באה בהמשכה, אבל בשורשה ומקורה כפי שהיא מושרשת בהעצמות ממש, שני הענינים האלו הם חד. ולכן גם בלימוד תורה שענינו התקשרות דישראל באורייתא³, צריך להיות הביטול דעבד, כי ע"י לימוד התורה בכחינת בן בלבד, ההתקשרות היא בהדרגא של תורה שבאה בהמשכה, ובכדי שתהי' התקשרות בעצם התורה כמו שמושרשת בהעצמות, זהו ע"י שבלימוד תורה שלו יש גם הביטול דעבד.

היינו שבלימודו יש ב' ענינים: א) "תורה לא בשמים היא" אלא ניתנה לרשותו, ולכן הפס"ד הוא כפי הבנתו (ו"אין משגיחין בבת קול"⁴). ב) ואעפ"כ הוא מקבל עליו עול תורה, שהתורה היא

(1) המשך תרס"ו ע' סדס ואילך. ובכ"מ.
 (2) ע' שח ואילך.
 (3) ראה זח"ג עג, א.
 (4) ב"מ נט, ב.